

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap

Institutionen för språk och litteratur

1SV15U Svenska för lärare i åk F-3 (16-30). Ingår i Lärarlyftet., 15 högskolepoäng

1SV15U Swedish for teachers year F-3, 15 credits

Huvudområde

Svenska språket, Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av Institutionen för språk och litteratur 2011-12-13

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2012

Förkunskaper

15 högskolepoäng i svenska eller motsvarande i lärarutbildning

Mål

Delkurs 1. Barnlitteratur och kommunikation, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- diskutera och redogöra för hur undervisningen kan utformas så att läraren med utgångspunkt i forskning och styrdokument kan stödja och bedöma elever i deras läsutveckling
- redogöra för teoretiska och didaktiska perspektiv på skönlitteratur och film för barn och unga samt diskutera dessa konstarters betydelse som läromedel i svenska och andra ämnen
- använda IKT för undervisningen och redogöra för olika metoder och arbetssätt som stimulerar barns lärande och språkutveckling
- redogöra för olika sätt att arbeta med samtal i undervisningen
- arbeta aktivt med textuella funktioner och genrer samt uppvisa utvecklad kompetens och medvetenhet om den egna läsförmågan
- självständigt och tillsammans med andra planera och kritiskt diskutera undervisning i svenska för elever i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3

med olika bakgrund och förutsättningar.

Delkurs 2. Barns språkutveckling, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- diskutera och redogöra för hur undervisningen kan utformas så att läraren med utgångspunkt i forskning och styrdokument kan stödja och bedöma elever i deras språkutveckling
- redovisa kunskaper om sambandet mellan språk- och kunskapsutveckling samt uppvisa insikter om barns utveckling av språklig kompetens och medvetenhet
- redogöra för teoretiska och didaktiska perspektiv på barns språkutveckling och redovisa hur dessa perspektiv utifrån en helhetssyn på svenskämnet kan komma till uttryck i undervisning i förskoleklass och i grundskolans årskurs 1–3
- självständigt och tillsammans med andra planera och kritiskt diskutera undervisning i svenska för elever i förskoleklass och årskurs 1–3 med olika bakgrund och förutsättningar.

Innehåll

Delkurs 1. Barnlitteratur och kommunikation, 7,5 hp

I delkursen tillägnar sig de studerande sådana insikter och färdigheter att de på ett varierat och kreativt sätt kan arbeta med litterära texter och film för att stimulera barns språk- och läsutveckling. Berättelser i olika medier och deras roll i dagens skola diskuteras utifrån litteraturdidaktisk forskning och grundskolans styrdokument.

De studerande får möta ett urval av skönlitteratur för barn. Även berättelser via andra medier studeras. Verken väljs så att de belyser skillnader mellan olika genrer och idéinnehåll. Relationen mellan text och bild samt den rörliga bildens betydelse i studeras. Den pedagogiska potentialen i både de enskilda verken och i texter och andra medier som sådana är en central del av studierna. Olika möjligheter att arbeta med berättelser i skolan genom högläsning, fritt berättande, dramatisering, boksamtal och skrivuppgifter om böcker och film studeras och prövas.

Delkurs 2. Barns språkutveckling, 7,5 hp

Delkursen ger teoretiska och didaktiska perspektiv på språk och litteracitet. Dessa inkluderar processer som rör utveckling av talat och skrivet språk både för elever med svenska som förstaspråk och som andraspråk, oberoende av hur långt de kommit i sin språkutveckling. Språksociologiska frågor som rör individ, grupp och samhälle studeras utifrån genus, klass, flerspråkighet och identitetsutveckling.

Teorier, metoder och läromedel för den tidiga och fortsatta skriftspråkliga utvecklingen diskuteras och prövas kritiskt. I delkursen studeras analytiska redskap avsedda att stödja och bedöma elevers språkutveckling. Samspelets, samtalets och muntliga texters betydelse för skriftspråkutvecklingen betonas liksom IT som medel för att utveckla en språk- och kunskapsstimulerande undervisning.

Undervisningsformer

Kursen är helt distansbaserad och genomförs med stöd av en webbaserad lärplattform och e-möten.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För slutbetyget Väl Godkänd krävs väl godkänt betyg på minst 7,5 högskolepoäng av delkurserna. För

studerande som ej godkänts vid ordinarie examinationstillfälle ges möjlighet till ytterligare fyra tillfällen.

Fortlöpande bedömning baserad på skriftlig eller muntlig prövning.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. Barnlitteratur och kommunikation

Chambers, Aidan. Senaste upplagan. *Böcker inom oss. Om boksamtal*. Rabén & Sjögren. Ca 100 s. (urval).

Edwards, Agneta. Senaste upplagan. *Bilderbokens mångfald och möjligheter*. Natur & Kultur. 160 s.

Kåreland, Lena. Senaste upplagan. *Barnboken i samhället*. Studentlitteratur. Ca 150 s. (urval).

Langer, Judith. Senaste upplagan. *Litterära föreställningsvärldar. Litteraturundervisning och litterär förståelse*. Daidalos. Ca 100 s. (urval).

Lindö, Rigmor. Senaste upplagan. *Den meningsfulla språkväven: om textsamtalets och den gemensamma litteraturläsningens möjligheter*. Studentlitteratur. 224 s.

Stensson, Britta. Senaste upplagan. *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning*. Daidalos. Ca 100 s. (urval).

Wojcik-Andrews, Ian. Senaste upplagan. *Children's films: history, ideology, pedagogy, theory*. Garland. Ca 150 s. (urval).

Ytterligare vetenskapliga texter tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i förskoleklass och grundskola. Se www.skolverket.se

Skönlitteratur läses enligt särskilda anvisningar.

Delkurs 2. Barns språkutveckling

Bjar, Louise. & Liberg, Caroline. (red.). Senaste upplagan. *Barn utvecklar sitt språk*. Studentlitteratur. Ca 150 s. (urval).

Einarsson, Jan. Senaste upplagan. *Språksociologi*. Studentlitteratur. Ca 150 s. (urval).

Fast, Carina. Senaste upplagan. *Literacy: i familj, förskola och skola*. Studentlitteratur. 168 s.

Liberg, Caroline. Senaste upplagan. *Hur barn lär sig läsa och skriva*. Studentlitteratur.

Ca 150 s. (urval).

Längsjö, Eva & Nilsson, Ingegärd. Senaste upplagan. *Att möta och erövra skriftspråket: om läs- och skrivlärande förr och nu*. Studentlitteratur. 143 s.

Skolverket. Senaste upplagan. *Nya språket lyfter. Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1–5. Lärarhandledning*. 86 s.

Strömqvist, Sven, Wagner, Åse Kari H & Uppstad, Per Henning. Senaste upplagan. *Den flerspråkiga människan. En bok om skriftspråkslärande*. Studentlitteratur. Ca 200 s. (urval).

Westerlund, Monica. Senaste upplagan. *Barn i början. Språkutveckling i förskoleåldern*. Natur & kultur. 192 s.

Ytterligare vetenskapliga texter tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan. Se www.skolverket.se

Skönlitteratur läses enligt särskilda anvisningar.